

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН

БЕГАЧИ

Превод от датски: Светослав Минков, —

chitanka.info

Две награди — първа и втора — бяха определени за най-голямата бързина в бягането, и то не само за едно надпреварване, а за бързината през цяла година.

— Аз получих първата награда! — рече заекът. — Няма защо да се чудите на това справедливо решение, защото съдии бяха все мои роднини и добри приятели. Но да се даде втората награда на охлюва? Туй е дори обидно за мен!

— Аз пък мисля — уверяваше един кол от стобора, който бе присъствувал при раздаването на наградите, — че вие няма защо да се обиждате. Усърдието и добрата воля трябва също тъй да се вземат под внимание — това казаха мнозина твърде почтени личности и аз съм напълно съгласен с тях. Вярно е, че охлювът употреби точно половин година време, за да премине прага на вратата, ала и това все му струва нещичко — той дори си счупи ключицата от бързане, на което не бе свикнал. Той се бе предал изцяло на това дело, а на туй отгоре тичаше с цяла къща на гърба си. Да, туй е истинско чудо, дявол да го вземе! Охлювът заслужава насърчение! И затова му дадоха втората награда.

— Но струва ми се, че и аз заслужавах внимание! — каза лястовичката. — Аз мисля, че никой не може да ме изпревари при летенето. А колко далеч съм отивала! Да, колко далеч, колко далеч!

— Та тъкмо туй е пречката! — рече колът от стобора. — Вие никак не стоите на едно място. Само хвърчите, а щом застудее, бягате в чуждите страни! У вас няма нито капчица любов към отечеството. Вие не трябва да влизате в сметката.

— Ами ако аз бях прекарала цялата зима в някое бласто? — запита лястовицата. — Ако през това време бях само спала, без да върша нещо друго, тогава щяха ли да ме имат предвид?

— Разбира се, донесете само удостоверение от старата блатна магьосница, че сте прекарвали цяла година в отечеството си!

— Ако се съди справедливо, аз заслужавам първата, а не втората награда! — каза охлювът. — Аз поне зная много добре, че заекът бягаше само от страх, защото си въобразяваше, че го преследват. За мен, напротив, движението е цел в живота ми, аз се осакатих при изпълнение на службата. Ако някой трябва да получи първата награда, това без съмнение съм само аз. Ала аз не обичам да се натрапвам и да се хваля — туй не е в моя нрав.

При тия думи охлювът плюна.

— Аз пък мога да ви докажа, че всяка награда беше определена, поне от моя страна, с най-голямо безпристрастие! — каза старият стълб, който стоеше на границата между двете гори и беше член на комисията по определяне на наградите. — Аз действувам винаги според приетия ред — обмислено и разсъдливо. Досега вече съм участвувал седем пъти при раздаване на награди, но едва тоя път сполучих да наложа мнението си. При всяко присъждане аз имам определена изходна точка. Когато се дава първата награда, аз вземам за изходна точка началото на азбуката, а за втора награда пък приемам за изходна точка края на азбуката. Заекът започва с буквата „З“ — осмата буква от началото на азбуката — и затова нему се даде първата награда. Охлювът започна с буквата „О“ — шестнадесетата буква от края на азбуката, — значи нему се пада само втората награда. Следният път идва ред на буквите „И“ — за първата награда и „Н“ — за втората. Да, във всичко трябва да се спазва приетият ред! Винаги и във всичко е потребна определена изходна точка.

— Ако не бях един от съдиите, аз бездруго щях да гласувам за себе си! — каза магарето, което беше също член на комисията. — Под внимание трябва да се взема не само бързината, но и други някои качества на ония, които се надпреварват — например кой колко може да носи на гърба си. Ала тоя път не ми се искаше да повдигам въпрос за това. Аз не изтъкнах също тъй и мъдростта на заека при бягането, нито пък неговата хитрост, когато, за да заблуди хората, той се хвърля неочаквано настрана, така че те не знаят къде да го търсят. Но има нещо друго, на което не само аз придавам значение и което никак не трябва да се изпуска изпредвид. Думата е за това, което е прието да се нарича „прекрасно“. Да, точно на туй прекрасно аз обърнах внимание. Аз гледах прекрасните дълги уши на заека — ах, те са моето детинство. Ето, тая е причината, която ме накара да гласувам за заека!

— Б-р-р-р! — каза мухата. — Аз не обичам много бърбенето и затуй ще ви кажа само две думи. Да, аз ще ви кажа, че съм надбягвала не само заека. Тия дни премазах задните крачета на едно зайче. Седях на локомотива пред вагоните — там аз често седя, защото тъй най-добре виждам колко бързо се движа. Младото зайче тичаше дълго пред локомотива, без да подозира, че аз седя отгоре, най-сетне то се измори и поиска да излезе извън релсите, ала в тая минута локомотивът му премаза задните крака, защото аз седях върху него. Зайчето си остана

на мястото, а аз отминах нататък. Ето какво значи победа! Но аз не се нуждая от награди.

„А пък според мен — помисли си дивата роза (тя само помисли, но нищо не каза, защото не ѝ беше в характера да се изказва, макар че щеше да бъде по-добре, ако правеше това), — а пък според мен и първата, и втората награда трябваше да се дадат на слънчевия лъч. За един миг слънчевият лъч изминава неизмеримото разстояние между слънцето и нас и го изминава с такава сила, че пробужда цялата природа. Неговите целувки даряват хубост — ние, розите, аленеем и ухаем от тях. Но многоуважаемите господа съдии, както изглежда, не забелязаха това... Ако аз бях ма мястото на слънчевия лъч, щях да им поблагодаря с някой слънчев удар. Или не — туй ще им отнеме всичкия ум, който и без това не е много. Да, по-добре ще бъде да си кротувам... В гората цари мир и тишина! Какво щастие е да цъфтиш, да ухаеш, да пиеш светлина и роса и да живееш в приказки и песни! Ала слънчевият лъч ще преживее всички ни!“

— А каква е първата награда? — попита дъждовният червей, който беше прекарал всичкото време в сън и едва сега дойде при другите.

— Свободно влизане в бостана със зелето! — рече магарето. — Така предложих аз. Първата награда трябваше да получи заекът и затова аз, като мислещ и деен член, взех в съображение нуждите на заека. Сега той е осигурен. На охлюва пък дадохме правото да седи върху зида на бостана и да лиже мъх и слънчева светлина. Освен това ние го избрахме за един от главните съдии при следното раздаване на награди за бързоходство. Защото твърде полезно е, когато в туй, което хората наричат „комисия“, се намира поне един специалист. И право да ви кажа, ако се съди по това прекрасно начало, от нашата комисия може да се очаква още много нещо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.